

Humor in Torah

Rabbi Jonathan Ziring: jziring@migdalthatorah.org

The First Pun?

1. Bereishit 4:11-14

וְעַתָּה אָרוּר אַתָּה מִן־הָאָדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ לִקְחַת אֶת־דַּמִּי אֲחִיק מִיָּדְךָ: כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאָדָמָה לֹא־תִסְקֶה תִתְכַּחֵךְ לָךְ נַע וְנָד תִּהְיֶה בְּאָרֶץ: ... וַיֵּצֵא קַיִן מִלְפָּנָיִם יְקִנֵּק וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־נוֹד קְדִמְתֵּיעָדֵן:

11 And now cursed art thou from the ground, which hath opened her mouth to receive thy brother's blood from thy hand. 12 When thou tillest the ground, it shall not henceforth yield unto thee her strength; a fugitive and a wanderer shalt thou be in the earth.' ... 16 And Cain went out from the presence of the LORD, and dwelt in the land of Nod, on the east of Eden.

Humor in Talmud

Pun:

1. Talmud Pesachim 9b

ומי אמרינן אין חוששין שמא גררה חולדה? והא קתני סיפא: מה שמשיר יניחנו בצנעה, שלא יהא צריך בדיקה אחריו! - אמר אביי: לא קשיא; הא - בארבעה עשר, הא - בשלשה עשר. בשלשה עשר דשכיח ריפתא בכולהו בתי - לא מצנעא, בארבעה עשר דלא שכיחא ריפתא בכולהו בתי - מצנעא, - אמר רבא: וכי חולדה נביאה היא? דידיעא דהאידינא ארביסר ולא אפי עד לאורתא, ומשיירא ומטמרא? ...

But do we say, we leave no fear that a weasel may have dragged [leaven], etc.? Surely the second clause states: What he leaves over he must put away in a hidden place, so that it should not require a search after it? Said Abaye. There is no difficulty: the one [refers to a search] on the fourteenth; the other, on the thirteenth. [If one searches] on the thirteenth, when bread is [yet] to be found in all houses, it [a weasel] does not hide [leaven]; on the fourteenth, when bread is not to be found in all houses, it does hide [it]. Said Raba: Is then a weasel (*Huldah*) a prophet to know that it is the fourteenth now and people will not bake until the evening, so that it should leave [some] over and hide [it]?...

2. Divrei HaYamim 2:34:22

וַיֵּלֶךְ חִלְקִיָּהוּ וְאֲשֶׁר הִמְלִיךְ אֶל תְּלֻדָה הַנְּבִיָּאָה ...

So Hilkiyah, and they whom the king [had commanded], went to **Huldah** the prophetess...

Slapstick

3. Talmud Bava Kama 37a

חנן בישא תקע ליה להווא גברא, אתא לקמיה דרב הונא, א"ל: זיל הב ליה פלגא דזוזא; הוה ליה זוזא מכא, בעי למיתבה ליה מיניה פלגא דזוזא, לא הוה משתקיל ליה, תקע ליה אחרינא ויהביה נהליה.

The scoundrel Hanan, having boxed another man's ear, was brought before R. Huna, who ordered him to go and pay the plaintiff half a zuz. As [Hanan] had a battered zuz he desired to pay the plaintiff the half zuz out of it. But as it could not be exchanged, he slapped him again and gave him [the whole zuz].

Irony

4. Talmud Avodah Zara 19a

לוי ור"ש ברבי יתבי קמיה דרבי וקא פסקי סידרא, סליק ספרא, לוי אמר: לייתו לן משלי, ר"ש ברבי אמר: לייתו לן תילים, כפייה ללוי ואייתו תילים, כי מטו הכא כי אם בתורת ה' חפצו, פריש רבי ואמר: אין אדם לומד תורה אלא ממקום שלבו חפץ, אמר לוי: רבי, נתת לנו רשות לעמוד.

Levi and R. Simeon the son of Rabbi were once sitting before Rabbi and were expounding a part of Scripture. When the book was concluded, Levi said: Let the book of Proverbs now be brought in. R. Simeon the son of Rabbi however said: Let the Psalms be brought; and, Levi having been overruled, the Psalms were brought. When they came to this verse, 'But whose desire is in the Law of the Lord', Rabbi offered his comment: One can only learn well that part of the Torah which is his heart's desire. Whereupon Levi remarked: Rabbi, You have given me the right to rise.

Outsmarting the Opponent

5. Talmud Rosh Hashana 29b

תנו רבנן: פעם אחת חל ראש השנה להיות בשבת, [והיו כל הערים מתכנסין]. אמר להם רבן יוחנן בן זכאי לבני בתירה: נתקע. - אמרו לו: נדון. - אמר להם: נתקע ואחר כך נדון. לאחר שתקעו אמרו לו: נדון! - אמר להם: כבר נשמעה קרן ביבנה, ואין משיבין לאחר מעשה.

Our Rabbis taught: Once New Year fell on a Sabbath [and all the towns assembled], and Rabban Johanan said to the Bene Bathyra, Let us blow the shofar. They said to him, Let us discuss the matter. He said to them, Let us blow and

afterwards discuss. After they had blown they said to him, Let us now discuss the question. He replied: The horn has already been heard in Jabneh, and what has been done is no longer open to discussion.

Benefits and Value of Humor

6. Talmud Taanit 22a

אמר ליה: הנך נמי בני עלמא דאתי נינהו. אזל לגבייהו. אמר להו: מאי עובדייכו? - אמרו ליה: אינשי בודחי אנן, מבדחינן עציבי. אי נמי, כי חזינן בי תרי דאית להו תיגרא בהדייהו - טרחינן ועבדינן להו שלמא.

Whilst [they were thus conversing] two [men] passed by and [Elijah] remarked, 'These two have a share in the world to come. R. Beroka then approached and asked them, 'What is your occupation?' They replied, 'We are jesters, when we see men depressed we cheer them up; furthermore when we see two people quarrelling we strive hard to make peace between them.'

7. Shemot 14:11

(יא) ויאמרו אל משה המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים:

They said to Moshe: "Are there no graves in Egypt that you took us to die in the wilderness? What have you done to us to take us out of Egypt?"

8. Rabbi Samson Raphael Hirsch ibid

Their cynicism is remarkable! Moments from what in their minds is certain death, they still have an inclination towards black humor.... This sharp irony even in moments of deepest anxiety and despair is characteristic of the witty vein which is inherent in the Jewish race from the earliest beginnings

9. Talmud Shabbat 30b

ולשמחה מה זה עשה - זו שמחה שאינה של מצוה. ללמדך שאין שכינה שורה לא מתוך עצבות ולא מתוך עצלות ולא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך שיחה ולא מתוך דברים בטלים, אלא מתוך דבר שמחה של מצוה... וכן לדבר הלכה. אמר רבא: וכן לחלום טוב. איני? והאמר רב גידל אמר רב: כל תלמיד חכם שיושב לפני רבו ואין שפתותיו נוטפות מר - תכוונה, שנאמר +שיר השירים+ שפתותיו שושנים נטפות מור עבר, אל תקרי מור עבר אלא מר עובר, אל תקרי שושנים אלא ששונים! לא קשיא, הא - ברבה והא - בתלמיד. ואיבעית אימא: הא והא ברבה, ולא קשיא, הא - מקמי דלפתח, הא - לבתר דפתח. כי הא דרבה, מקמי דפתח להו לרבנן אמר מילתא דבדיחותא, ובדחי רבנן. לוסף יתיב באימתא ופתח בשמעתא.

"Then I commended joy": this refers to the joy of a precept. 'And of joy [I said], what doeth it': this refers to joy [which is] not in connection with a precept. This teaches you that the Divine Presence rests [upon] man] neither through gloom, nor through sloth, nor through frivolity, nor through levity, nor through talk, nor through idle chatter, save through a matter of joy in connection with a precept... And it is likewise thus for a matter of halachah. Raba said: And it is likewise thus for a good dream. But that is not so, for R. Giddal said in Rab's name: If any scholar sits before his teacher and his lips do not drip bitterness, they shall be burnt, for it is said, his lips are as lilies [shoshanim], dropping liquid myrrh [mor'ober]: read not mor'ober, but mar'ober [dropping bitterness]; read not shoshanim but sheshonin [that study]? There is no difficulty: the former applies to the teacher; the latter to the disciple. Alternatively, both refer to the teacher, yet there is no difficulty: the one means before he commences; the other, after he commences. Even as Rabbah before he commenced [his discourse] before the scholars used to say something humorous, and the scholars were cheered; after that he sat in awe and began the discourse.

10. Talmud Shabbat 112b

קרי עליה: לית דין בר אינש! איכא דאמרי: כגון דין בר אינש! אמר רבי זירא אמר רבא בר זימונא: אם ראשונים בני מלאכים - אנו בני אנשים, ואם ראשונים בני אנשים - אנו כחמורים, ולא כחמורו של רבי חנינא בן דוסא ושל רבי פנחס בן יאיר, אלא כשאר חמורים.

[Thereupon] he [Hezekiah] exclaimed concerning him, 'This one is not the son of man! Others say, 'Such a one is indeed the son of man! R. Zera said in Raba b. Zimuna's name: If the earlier [scholars] were sons of angels, we are sons of men; and if the earlier [scholars] were sons of men, we are like donkeys, and not [even] like donkey of R. Hanina b. Dosa and R. Phinehas b. Jair, but like other donkeys.'

11. Talmud Yerushalmi Demai 1:3

רבי ירמיה שלח לרבי זעירא חדא מסאנא דתאנים דלא מתקנא והוה רבי ירמיה סבר מימר מה ר' זעירא מיכול דלא מתקנא והוה רבי זעירא סבר מימר מה אפשר דרבי ירמיה משלחה לי מילא דלא מתקנא בין דין לדין איתאכלת טבל... רבי אבא בר זבינא בשם רבי זעירא אמר אין הוון קדמאי בני מלאכים אנן בני נש... .

R. Yirmiah sent R. Zeira one basket of figs that had not been fixed (i.e. not had terumah and maaser given). R. Yirmiah thought "it can't be that R. Zeira would eat something that has not been fixed!" R. Zeirah thought "it can't be that R. Yirmiah would sent me something that has not been fixed!" Between this one and that one, he ate *terel*... R. Aba b. Zavina said in the name of R. Ziera, if the first ones were like angels we are like people....

12. Talmud Avodah Zara 3b

והא אמר רב יהודה אמר רב: שתיים עשרה שעות הוי היום, שלש הראשונות הקב"ה יושב ועוסק בתורה, שניות - יושב וזן את כל העולם כולו, כיון שרואה שנתחייב עולם כלייה, עומד מכסא הדין ויושב על כסא רחמים, שלישיות - יושב וזן את כל העולם כולו מקרני ראמים עד ביצי כנים, רביעיות - יושב ומשחק עם לויטן, שנאמר: +תהלים קד+ לויטן זה יצרת לשחק בו!

Yet Rab Judah said in the name of Rab: "The day consists of twelve hours; during the first three hours the Holy One, blessed be He, is occupying Himself with the Torah, during the second three He sits in judgment on the whole world, and when He sees that the world is so guilty as to deserve destruction, He transfers Himself from the seat of Justice to the seat of Mercy; during the third quarter, He is feeding the whole world, from the horned buffalo to the brood of vermin; during the fourth quarter He is sporting with the leviathan, as it is said, 'There is leviathan, whom Thou hast formed to sport therewith'?"

Limitations

13. Talmud Berachot 31a

אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי: אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעולם הזה, שנאמר: +תהלים קכ"ו+ אז ימלא שחוק פינו ולשונונו רנה, אימתי - בזמן שיאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה. אמרו עליו על ריש לקיש, שמימיו לא מלא שחוק פיו בעולם הזה מכי שמעה מרבי יוחנן רביה.

R. Johanan said in the name of R. Simeon b. Yohai: It is forbidden to a man to fill his mouth with laughter in this world, because it says, 'Then will our mouth be filled with laughter and our tongue with singing. When will that be? At the time when they shall say among the nations, The Lord hath done great things with these'. It was related of Resh Lakish that he never again filled his mouth with laughter in this world after he heard this saying from R. Johanan his teacher.

14. Talmud Niddah 23a

אמר רב אחא בר יעקב: עד כאן הביאו רבי ירמיה לר' זירא לידי גיחוך ולא גיחך.

Said R. Aha b. Jacob: "To such an extent did R. Jeremiah try to make R. Zeira laugh; but the latter did not laugh'."

15. Rashi ibid

בכל תחבולות הללו עסק ר' ירמיה להביא ר' זירא לידי שחוק ולא שחק דאסור לאדם שימלא פיו שחוק ור' זירא מחמיר טפי.

R. Yirmiah tried with all these plots to get R. Zeira to laugh, but he did not as it is forbidden to fill one's mouth with laughter and R. Zeira was more stringent.

16. Talmud Nedarim 50b-51

יומא דמחייך ביה רבי אתיא פורענותא לעלמא. א"ל לבר קפרא: לא תבדיחן ויהיבנא לך ארבעין גריו חיטי, א"ל: ליחזי מר דכל גריוא דבעינא שקילנא. שקל דיקולא רבה חפיה כופרא וסחפיה על רשיה, ואזל ואמר ליה: ליכיל לי מר ארבעין גריו חיטי דרשינא בך. אחוך רבי, א"ל: לאו אזהרתך דלא תבדחן? א"ל: חיטי דרשינא קא נסיבנא. א"ל בר קפרא לברתיה דרבי: למחר שתינא חמרא בריקודא דאבוך ובקירקני דאמך. בן אלעשה חתניה דרבי הוה ועשיר גדול הוה, אזמניה לבי הלולא דרבי שמעון ברבי. א"ל בר קפרא לרבי: מאי תועבה? כל דא"ל רבי דהכין הוה תועבה, פרכה בר קפרא. א"ל: פרשיה את, א"ל: תיתי דביתכי תירמי לי נטלא, אתת רמיא ליה. א"ל לר': קום רקוד לי דאימר לך, הכי אמר רחמנא: תועבה - תועה אתה בה. לכסא אחרינא, א"ל: מאי תבל? א"ל כי עניינא קדמאה, א"ל: עיביד לי דאומר לך, עבד, ואמר ליה: תבל הוא - תבלין יש בה? מי שניא הדא ביאה מן כולהון ביאות? אמר ליה: ומאי זימה? אמר ליה: עיביד כי עניינא קדמאה, עבד, ואמר ליה: זו מה היא. לא יכיל בן אלעשה למיסבל, קם ונפק הוא ואינתתיה מתמן. מאי בן אלעשה? דתניא: לא לחנם פיזר בן אלעשה את מעותיו, אלא להראות בהן תספורת של כ"ג, דכתיב: כסום יכסמו את ראשיהם. תנא: כעין לולינית. מאי לולינית? א"ר יהודה: תספרתא יחידתא. היכי דמי? אמר רבא: ראשו של זה בצד עיקרו של זה, והיינו תספורת של כהן גדול.

The Gemara relates additional incidents that occurred between the two scholars. **On a day when Rabbi Yehuda HaNasi would laugh, calamity would befall the world**, as Rabbi Yehuda HaNasi's sufferings would atone for the sins of the Jewish people. **He therefore said to bar Kappara: Do not cause me to laugh, and I will give you forty se'a of wheat in return.** Bar Kappara said to him: The Master will see that any se'a I wish I will take. He took a large palm basket, smeared it with tar, and overturned it upon his head, and went, and said to Rabbi Yehuda HaNasi: Let the Master measure for me the forty se'a of wheat that I am owed by you. Rabbi Yehuda HaNasi laughed at this and said to him: Did I not warn you not to make me laugh? He said to him: What I am taking from you is simply the wheat that I am owed by you. The Gemara relates another story. Bar Kappara said to the daughter of Rabbi Yehuda HaNasi, whose husband's name was ben Elasa: Tomorrow I will drink wine at your father's dancing and your mother's singing [*kirekane*]. Ben Elasa was the son-in-law of Rabbi Yehuda HaNasi and was a very wealthy man. Rabbi Yehuda HaNasi invited him to the wedding of Rabbi Shimon, son of Rabbi Yehuda HaNasi. Bar Kappara said to Rabbi Yehuda HaNasi at the wedding: What is the meaning of the word *to'eva*, abomination, used by the Torah to describe homosexual intercourse (see [Leviticus 18:22](#))? Whatever it was that Rabbi Yehuda HaNasi said to bar Kappara in explanation, claiming that this is the meaning of *to'eva*, bar Kappara refuted it by proving otherwise. Rabbi Yehuda HaNasi said to him: You explain it. Bar Kappara said to him: Let your wife come and pour me a goblet of wine. She came and poured him wine. Bar Kappara then said to Rabbi Yehuda HaNasi: Arise and dance for me, so that I will tell you the meaning of the word: This is what the Merciful One is saying in the Torah in the word *to'eva*: You are straying after it [*to'e ata*].

bah], i.e., after an atypical mate. When they came to drink another cup, bar Kappara said to him: What is the meaning of the word *tevel*, perversion, as in the verse: “Neither shall any woman stand before a beast, to lie down thereto; it is perversion [*tevel*]” ([Leviticus 18:23](#))? Rabbi Yehuda HaNasi said various explanations to him, as he did the previous time, which were all refuted again by bar Kappara. Bar Kappara then said to him: Perform for me as you did before, so that I will tell you. Rabbi Yehuda HaNasi did so. Bar Kappara then said to him that the phrase: “It is *tevel*” means: Does it have any spice [*tevalin yesh bah*]? Is this act of sexual intercourse with an animal different than all other acts of sexual intercourse, which would cause one to engage in such a repulsive action?

Rabbi Yehuda HaNasi said to bar Kappara: And what is the meaning of the word *zimma*, lewdness, as in the verse: “They are near kinswomen; it is lewdness [*zimma*]” ([Leviticus 18:17](#)), stated with regard to a man who engages in sexual intercourse with a woman and her daughter? He said to him: Perform for me as you did the previous time. Rabbi Yehuda HaNasi did so, and bar Kappara said to him that *zimma* means: What is she [*zo ma hi*]? This man would be confused about how to refer to his wives; his wife is also his other wife’s mother or daughter. Ben Elasa could not tolerate Rabbi Yehuda HaNasi’s humiliation, so he and his wife arose and left the wedding.

In what other context is ben Elasa mentioned? He is mentioned in a *baraita*, as it is taught: Ben Elasa did not dispense his money on his special haircut for naught. Rather, he spent it to show others what the haircut of a High Priest looked like. As it is written with regard to the priests: “They shall poll their heads” ([Ezekiel 44:20](#)), and it is taught in a *baraita*: This haircut is like a *luleyanit*. The Gemara asks: What is a *luleyanit*? Rav Yehuda said: It is a unique haircut. The Gemara asks: What is this haircut like? Rava said: The edge of this hank of hair is by the roots of that hank of hair. The hair is cut in the form of hanks that do not overlap. And this is the haircut of a High Priest, for which ben Elasa paid a large sum.

16. Talmud Sotah 42a

א"ר ירמיה בר אבא, ארבע כיתות אין מקבלות פני שכינה: כת ליצים, וכת חניפים, וכת שקרים, וכת מספרי לשון הרע.

R. Jeremiah b. Abba said: Four classes will not receive the presence of the Shechinah: the class of scoffers, the class of flatterers, the class of liars, and, the class of slanderers.

17. Aruch HaShulchan OC 560

ואסור לאדם שימלא פיו שחוק בעוה"ז כי שחוק וקלות ראש מרגילין לערוה וזהו אפילו בזמן המקדש אסור וזהו כשעוסק בהשחוק זמן מרובה עם אחרים אבל שחוק בעלמא לית לן בה

It is forbidden for a man to fill his mouth with joy in this world because laughter and frivolousness habituate one to promiscuity. This is even in the time of the temple. This is only when he is involved in laughter for extended periods of time with others, but simple laughter is not issue

18. Avot 3:10

רבי דוסא בן הרכינס אומר שינה של שחרית ויין של צהרים ושיחת ילדים ושיבת בתי כנסיות של עמי הארץ מוציאין את האדם מן העולם:

Rabbi Dosa ben Harkinus says: Morning sleep, afternoon wine, childish chatter and gatherings of the ignorant remove a person from this world

19. תפארת ישראל שם

ר' דוסא בן הרכינס אומר. זכר ד' דברים שצריכים מאוד לבריאות הגוף ולהשלמת האדם, ואפ"ה כשלא יזהר בהן יאבד על ידן עולמו: (סה) שינה של שחרית. משל לכל כובד ועצלות, והרי מיעוטו יפה וצריך מאוד לבריאות הגוף שינוח אחר יגיעתו, אבל מי שישן כל הלילה, אין לו שום התנצלות, דהרי כבר נח כל הלילה:

(סו) ויין של צהרים. משל לרדיפת התענוגים, כשהוא בלי צורך לחזק הגוף, דהנה היין הוא מבחר התענוגים, מדנותן כח חיות לגוף, אבל רק מיעוטו יפה, לשמח הנפש, אבל רובו קשה, דמבלבל השכל...

(סז) ושיחת ילדים. הוא משל לשחוק והתלות, שג"כ מיעוטו יפה, להבליג ולשמח הנפש [פסחים ק"ז א'], אבל רק עם אנשים גדולים, שיש במילי דבדיחותא עמהם דברי השכל, וכמ"ש ועלהו לא יבול [וכסוכה כ"א ב'], אמנם שיחת ילדים, הן מסתמא דברי צחוק והתול בלי לחלוחית תבונה ודעת, לא ישמחו הנפש, רק יבלבלו תהלוכות השכל:

(סח) ושיבת בתי כנסיות של עמי הארץ. משל לשיחה בטילה, הוא ג"כ מיעוטו יפה, אחר שהתעמל האדם בחכמה, ראוי לו להשתעשע קצת בין רעיו בדברים של מה בכך, דמדא"צ לזה התחזקת השכל, תנוח הנפש על ידן כמו שינוח הגוף ע"י השינה, אבל זה רק בין אנשים נכבדים שגם שיחת חולין שלהן צריך לימוד [כסוכה כ"א ב'], משא"כ בבית שמתכנסין שם ע"ה, וידברו שם לה"ר ונבול פה, וכדומה מהדברים שאין בהן שכל ויראת שמים או שום תועלת אחר, מוסר או חכמה, שם לא תנוח הנפש, אבל יבערו בה אש זרה, ועל אלה הד' דברים יפה אמר התנא, שמוציאין את האדם מעולמו ונצחיתו, ר"ל אף על פי שהוא כבר שם:

Rabbi Dosa ben Harkinus says: He mentioned four things that are very necessary for the health of the body and perfection of man. Nevertheless, if he is not careful concerning them, he will lose his world through them.

Morning sleep is a parable for all lethargy and laziness. A bit of it is good and much needed for the health of the body, that one should rest after exertion. However, one who sleeps all night has no excuse, for he already rested the whole night.

Afternoon wine is a parable for the chasing of pleasures when it is not necessary for the strengthening of the body. For wine is the choicest of pleasures, as it gives the life force to the body...but only a bit of it is good, to make the soul rejoice, but too much is harmful as it confuses the intellect...

The chatter of children is a parable for humor and levity, which a bit of it is also good to restrain and make the soul rejoice, but only with great men, who have words of wisdom in their jokes, as it says “who leaf does not wither” (Sukkah 21b), but children’s chatter are presumably levity and scorning without a moistness of wisdom and understanding, [which] will not cause the soul to rejoice, but rather they will just confuse the paths of the intellect.

The gatherings of the ignorant is a parable for idle chatter, which a bit of it is also good. After one has toiled in wisdom, he should be playful with his friends a bit with unimportant things for it does not require the strengthening of the mind, so that the soul can rest through them like the body rests with sleep. However, this is only among distinguished people, for even their idle chatter must be studied (Sukkah 21b). However, this is not the case in a house where ignorant people gather, and speak gossip, foul language, and other things like that that have no wisdom, fear of G-d, or any other benefit, [neither] ethics nor wisdom – there the soul shall not rest. Rather, a strange fire will burn in it. On these four things the Tanna said well, that they take a person out from his world and eternity, meaning even if he was already there.

20. ליקוטי מוהר"ן תניינא תורה מח

וראוי לילך עם מה שנאמר במאמר אזמרה לאלקי בעודי (בליקוטי הראשון בסי' רפ"ב), דהיינו, לבקש ולחפש למצוא בעצמו איזה זכות ואיזה נקודה טובה, ובזה המעט טוב שמוצא בעצמו, ישמח ויחזק עצמו, ואל יניח את מקומו. אף אם נפל למה שנפל ר"ל, אעפ"כ יחזק עצמו במעט דמעט טוב שמוצא בעצמו עדיין, עד אשר יזכה לשוב ע"ז להש"י, וכל הזדונות יהיו נעשין זכיות (ע' יומא פו ע"ב) ומה עשה הבעש"ט זצ"ל על הים, כשהסיתו הבעל דבר וכו'. ומזה תבין, עד היכן אתה צריך להתחזק, ולבלי לייאש עצמך ח"ו, אף אם יהי' מה שיהי'. והעיקר, להיות בשמחה תמיד, וישמח עצמו בכל מה שיוכל, ואפי' ע"י מילי דשטותא, לעשות עצמו כשוטה, ולעשות עניני שטות וצחוק, או קפיצות וריקודים, כדי לבוא לשמחה, שהוא דבר גדול מאד

21. Talmud Sotah 49b

משמת רבי - בטלה ענוה ויראת חטא. אמר ליה רב יוסף לתנא: לא תיתני ענוה, דאיכא אנא. אמר ליה רב נחמן לתנא: לא תיתני יראת חטא, דאיכא אנא.

When Rebbe died, humility and fear of sin were nullified. R. Yosef said to Tanna: Don't say humility, for there is I!
R. Nachman said to Tanna: Don't say fear of sin, for there is I!

22. Haamek Davar, Bamidbar 12:6

ומשמעות עניו הוא שאינו חושש לכבודו וצערו, ולא משום שהוא שפל בעצמו ואינו מכיר בעצמו שאינו ראוי לזה הצער והעדר הכבוד, אלא משמעות עניו שהוא מתנהג בלי חשש על כבודו, והיינו דאמר רב יוסף שלהי מסכת סוטה

Humble means that he doesn't care about his honor or pain, not because he is dejected about himself and does not recognize that he does not deserve the pain and lack of respect. Rather, the meaning of humble is that he conducts himself without caring about honor. That is what R. Yosef said at the end of Sotah...